

אוצר הלכות

ראש השנה - תשפ"ה

על פי פסקי מרנא "השבת-הלוי" זצוק"ל
שנאמרים בביהמ"ד "שבת הלוי" אחזת ברכפלד - מודיעין עילית
ע"י הרב אלטר אליהו מרמורשטיין שליט"א
ראש כולל ישועות יעקב ומח"ס המינים המהודרים

תזכורת!
בשנה זו יש
לעשות צירוף
תבשילין

מתוך גיליון
"אוצר הלכות"
המורחב

שחרית ראש השנה

- א. שחרית, משכימים לבית המדרש, והוא אחד מחמשת ההשכמות הנהוגות בשנה^[1] (טו).
- ב. יש נוהגים שכל הקהל לובשים קיטל בתפילות ביום ראש השנה (מט"א סי' תקפ"ד ס"ח). ומנהגו של מרנא השבט הלוי זצ"ל לחבוש לראשו מצנפת לבנה [הנקרא הייב"ל] כמנהג אשכנז (ג הלכות שנה"ל). ועיין בשו"ת שיה יצחק (סי' ש"י) שמביא סימוכין למנהג^[2].
- ג. בשעת ברכת עטיפת המלית יכוון שהברכה של המצוה תימשך רק עד אחר תפילת השחרית, כדי שכאשר יסיר מליתו מעליו בשעת ההפסקה יחשב להפסק ויוכל לברך שנית על המלית בשעת עטיפתו. ואם לא כיוון, ומנהגו של מקום לעשות הפסקה, אין צריך לברך שנית, דעל דעת כן בירך ולא הוי היסת הדעת (רמ"א סי' ה' ס"ד, ופמ"ג שם, ועיין בהערה^[3]).
- ד. שליח הציבור מתחיל לומר ארון עולם^[4] ויגדל^[5]. וינגן בניגון יפה המתוקן ומקובל בכל תפוצות ישראל (מט"א סי' תקפ"ד ס"ח). ויש מקומות שאין אומרים יגדל.
- ה. המאריכים בפסקי דומרה יהיו לקרוא קריאת שמע בזמנה קודם התפלה (סי' מ"ו ס"ט).
- ו. יהדר לברך ברכות השחר בקול רם כדי שחבירו יענה אמן^[6]. ויש שכתב שנכון שיהיו שניים שומעים ברכותיו וענו עליהם אמן. (מהצית השקל סי' ו' סק"ט בשם הרמ"ע מפאנו בספרו עשרה מאמרות. ובספר נטעי גביראל פל"ג אות ט' הביא לזה מקור מהוזהר הקדוש).
- ז. אם אוהו באמצע פסקי דומרה ואומרים הקהל 'המלך' או 'שיר המעלות מומעמקים' יכול להפסיק במקום דסליק ענינא ולומר עם הציבור, וכשמגיע לישתבח יכול לאומרו במקומו (אלף למטה סי' תקפ"ד סק"ג)^[7]. וכן הדין בעניית אמן ושאר הפסקות, כגון: אשר יצר, פסוק ראשון של קריאת שמע, מודים דרבנן, קדיש וקדושה (סי' נ"א משנ"ב סק"ה, ומט"א סי' תרי"ט סק"א)^[8].
- ח. אם שכח לקרות קריאת שמע לפני התפילה, ורואה שיעבור זמן קריאת שמע עד שהציבור יגיע לקריאת שמע, יקרא כל הג' פרשיות באמצע פסקי דומרה (סי' מ"ו משנ"ב סק"א). ולדעת שו"ע הרב (סי' מ"ו ס"ט) יקרא רק את שתי הפרשיות הראשונות.
- ט. לפני הזרת הש"ץ פותחים את ארון הקודש ואומרים אבינו מלכנו פתח שערי שמים לתפילתנו (אלף המגן סי' תקצ"ב סק"א).

תפילת מוסף

- א. בתפילת המוספין בימי ר"ה באמירת מפני הטאינו וכו' צריך לדקדק לומר ואת מוספי יום וכו' בלשון רבים כדי לכלול קרבנות ראש השנה וראש החודש (סי' תקצ"א ס"ג)^[9].
- ב. בשנים קדמוניות היה מרנא השבט הלוי זצ"ל אומר תשליך ברה"ה, ואח"כ היו אומרים בעשרת ימי תשובה, בד"כ אמרו ביום שאומרים בסליחות י"ג מידות בפזמון אזכרה אלוקים וכו' אחר תפילת שחרית (גיליונות הלכות הלוי).
- ג. מי שלא הספיק לומר תשליך ביום א' דראש השנה ואינו מהנהגים לומר בעשרת ימי תשובה יכול לומר לכתחילה ביום ב' דראש השנה אף שהוא ערב שבת (שמעתי מהגאון הגדול רבי משה שאול קליין שליט"א).

איסור הכנה מיום א' דר"ה ליום ב' דר"ה

- א. אסור להכין דברי מאכל ביום טוב הראשון לצורך היום טוב השני^[10], וצריך להכות עד שעת יציאת היום טוב הראשון כפי שנוהג בכל שבת ויו"ט, משום שיש איסור לבשל ביום טוב הראשון שהוא דאורייתא לצורך היום טוב השני שהוא רק מדרבנן^[11]. אולם מותר לסדר את הבית גם ביום טוב הראשון אחר הצהריים כראוי לכבוד יום טוב.
- ב. מותר להוציא מהמקפא שקית גדולה שיש בה כמה דברים^[12], להפשירה, אף שיצטרך רק חלק מהם לצורך היום טוב הראשון^[13].

[1] נוהגים צצת לטבול קודם התפילה אף שטבל בער"ה (מט"א תקפ"ד ס"ב), ועיין באלף המגן סק"ה בשם האריז"ל "שלושה דברים הם להסיר כל המונעים בתפילה א) טבילה במקוה ב) צדקה ג) הוא עסק ולימוד דברי מוסר ובפרט דברי מוסר הנמצאים בזוהר" עיי"ש. וכתבו תלמידי רבינו יונה ז"ל שלדברי הכל התפילה מקובלת יותר עם הטבילה עיי"ש (הגהות על אלף המגן). - ביום ב' דראש השנה כשחל בערב שבת יכוון לטבול גם לכבוד שבת. עיין הערה מס' 60.

[2] ויש שלא נהגו כן.

[3] עיין שו"ת שבת הלוי ח"י ס"ב 'דדברי המג"א בס"ח סק"י"ח ברורים דאם מפסיק הפסק גדול מהפשיטה לבישה שני' גם לרמ"א צריך לברך, ואף דהמג"א שם בסק"י"ד ס"ל דאם בשעת ברכה חשב גם לבישה שני' גם להשו"ע שם ס"ד א"צ לברך כיון דהמשך הברכה גם על הבישה השני', מכ"מ כ"ז אם לא הפסיק בזמן ובמעשה זמן רב, אבל כה"ג [א.ה. שאלת השואל בסעודת שבע ברכות של שבת בבוקר דבא לבוש בטליתו ופשטו עד לאחר הסעודה] דה"ה הפסק גמור א"כ פשיטא דהפסיד שייכות הברכה על הבישה השני' דכבר נתבטלה ברכה ראשונה, ומה שהביא כב' מלשון שו"ע הרב כאן ובהל' תפילין סי' כ"ה דבעינן הפסק של כמה שעות לברך עו"פ, הנה לא הבנתו דבריו דהא כב' כי בשאלתו דהפסק כרגיל הוא ב' שעות, ובשו"ע הגר"ז הלא ס"ל גם להבנתו דכזה כבר נקרא הפסקה. ובאמת לא ידעתי טעמא דהא מילתא דהפסק שעתים יהי' הפסק והפסק שעה דהוא ג"כ זמן גדול לא יהי' הפסק. והלום ראיתי במ"ב בהל' ד"ה ויש אומרים ס"ד שהניח ג"כ בצ"ע אם מהני מה שחשב בשעת ברכה על הבישה השני' אם הפסיק הרבה, ואין שם בבה"ל טעמים מספיקים ליישב זה. ודעתי העני' שיוכחו בבקר בשעת ברכת הטלית לפטור רק עד זמן הסעודה, ואח"כ כשלוששים עוד פעם יברכו, או שאחד עכ"פ יברך בקול רם ויפטור האחרים ע"ד שכ' הביאה"ל שם לענין פשיטת טלית קטן במקוה, אעפ"י שלהלכה לעני' בלא"ה צריכים לברך כזכר למעלה' עכ"ל. ושמעתי מהגאון רבי עקיבא הלוי ואזנר שליט"א לחלק בין פשט טליתו לסעודת ש"ב שצריך לברך שנית לאחר הסעודה להפסקה בין התפילות ודעתו לחזור וללבוש ש"ב לברך שנית אפילו בלא כיוון. ועיין בשו"ע הרב סי' כ"ה סק"ט 'והיה בדעתו שלא יחזור להניח עד לאחר זמן מרובה כמו ב' או ג' שעות ואח"כ נמלך לחזור ולהניח מיד צריך לחזור ולברך עליהם'. ועיין עוד בס' הליכות שלמה להגרשז"א זצ"ל פ"ג הל"ז הפושט טליתו על דעת לחזור וללבושה. אפילו נשתהה זמן מרובה אינו חוזר ומברך עד שיעבור ג' שעות, ועיי"ש בהערה 25 שלשונו ב' ג' שעות אולם השיב רבנו לשואל דאפילו ג' לאו דוקא וה"ה ליותר מג' שעות והכל לפי העניין.

[4] כתב הרמ"ק האוהב ישראל מאפסא זצ"ל טעם שתקנו לאמרו קודם התפילה, כי הוא כוונה שיזכור השמות. וכתב במטה משה בשם רבי יהודה החסיד ורב האי גאון ורב שרירא גאון ז"ל 'שכל מי שמכוון בעת התחלת אדון עולם ערב אני בדבר שתפילתו נשמעת ואין שטן מקטר על תפילתו ואין לו שטן ופגעו רע בראש השנה' (אלף למטה סי' תקפ"ד סק"ב).

[5] פיוט יגדל נהג רבינו ז"ע לאמרו בנעימה מיוחדת כנהוג מקדמת דנא (גיליונות הלכות שבת הלוי).

[6] עיין רבינו בחיי פ' בשלח (י"ד ל"א) שמבאר את דברי חז"ל גדול העונה אמן יותר מן המברך, 'כי המברך מעיד בברכתו של הקב"ה שהוא מקור הברכה, והעונה אמן הוא מקיים השטר והוא העיקר, שאין קיום העדות בעד ראשון אלא בעד שני שהעדות נגמרו על ידו, והעונה אמן הוא העד השני וצריך הוא שיצטרף עם העד הראשון שהוא המברך כי עמו העדות קיים' עכ"ל.

[7] אבל באמצע 'שמת' לא יפסיק רק לקדיש קדושה וברכו. כיון שהיא נקראת ברכת השיר כדאינתא בפסחים דף קי"ח ובתוס' שם כ' שהיא חדא ברכה, ועיין חיי אדם כלל י"ט ס"ו שנקט דין זה להלכה והעתיקו המשנ"ב סי' נ"ב סק"ה (שמעתי מהגאון רבי יחזקאל דרבמדוקר שליט"א)

[8] עיין שו"ע סי' ס"ה שכתב שמפסיק כדי לענות אמן באמצע פסו"ז, אך לא חילק אם יש להפסיק דווקא במקום דסליק ענינא. ושמעתי לחלק בין אמן לבין שאר הפסקות - מפני שבעניית אמן אין יכול להמתין מפני שהוי אמן יתומה.

[9] ועיי"ש במשנ"ב (סק"ה) דביום א' דר"ה אם אמר ואת מוסף צריך לחזור. ובשעה צ"ק ס"ו כ' שהמקור הוא הגהות רבי עקיבא אגרי. וכתב עוד בשעה צ" ונראה דמה שכתב שצריך לחזור הוא קודם שסיים הברכה, אבל לאחר שסיים הברכה אין צריך לחזור. ולדעת המט"א סי' תקצ"א ס"ה, ביום א' צריך לחזור, אבל ביום ב' אין צריך לחזור ואפילו לא חתם הברכה.

[10] דרך להחמיר אמרינן ששני הימים הם קדושה אחת ולא להקל (משנ"ב סי' תק"ג סק"ב).

[11] עיין ביאורה"ל סי' תק"ג ד"ה ואפילו בשני ימים.

[12] עיין משנה ברורה סי' שכ"ג סק"ו שכ' ד"אפילו עשר כסות וא"צ אלא לאחת רשאי להדיח כולן והואיל וראוי לו כ"א התורה כולן וה"ה שמציעין עשר מטות, וא"כ יכול להוציא אף כמה שקיות נפרדות אם זה מאותו המין. אבל לענין ביטול וכדומה עיין סי' תק"ג ס"א, וישאל לחכם.

[13] [ועיין במשנ"ב סי' תרס"ו סק"ה שכ' וז"ל 'ובשעת הדחק שלא ימצא

מערכת אוצר הלכות

מברכת קדם מורנו עטרת ראשינו אוהב לשמים
ונערץ על בני קהילתנו

הגה"צ רבי אברהם אליהו הלוי ואזנר שליט"א
רב דק"ק שבת הלוי מודיעין עילית

וכל קהלא קדישא, ואת כל התורמים והמסייעים
בברכת כתיבה וחתומה טובה בני חיי ומוזני רויחי

ג. דבר שאינו מלאכה אלא רק טירחא בעלמא, כגון להוציא דבר מאכל מהמקפא, או שטיפת הכלים, יש להתיר במקום הצורך ושעת הדחק, כגון שיש קטנים וחלופי כח שצריכים לאכול מיד במוצאי היום הראשון, אך שיהיה בעוד היום גדול שלא יהיה מוכחא מילתא שהוא לצורך הלילה (שעה"צ סי' תק"ג סק"ג). להכין הנרות מבעוד יום אסור (לוח א"י) [14].

הדלקת הנרות, קידוש, וסעודה - ליל יום טוב שני

- א. אסור להדליק את הנרות של היום טוב השני לפני צאת הכוכבים, משום שיש איסור להדליק ביום טוב דאורייתא [יום א'] לצורך יום טוב דרבנן [יום ב']. וימתין לזמן שרגיל תמיד להוציא שבת ויום טוב.
- ב. לאחר צאת הכוכבים יכינו את צורכי הסעודה לקראת יום טוב.
- ג. ידליקו את הנרות בליל יום טוב על ידי נר שהוכן מבעוד מועד [15], כי אסור ליצור אש חדשה ביום"ט. ולאחר ההדלקה אסור לכבותו אלא יניחוהו על המגש ויכבה מאליו.
- ד. אסור להבהב הפתילה קודם ההדלקה מפני תיקון כלי (שו"ע סי' תק"ד ט' ז, ומשנ"ב סקמ"ג).
- ה. המדליק בנרות בתוך כוסיט שלאחר ההדלקה נשארת חתיכת מתכת בתוך הכוסיט, וכן נרונים (נרות הימים) שרוצה להשליכם ולהניח במקומם החדשים - לכתחילה יוציא ע"י כלי כגון כף או מזלג, ומעיקר הדין יכול להוציא אף בידו [16].
- ו. המדליק בנרות שעווה אסור להדביקם ביו"ט בכדי שלא יפלו (משנ"ב סי' תק"ד סק"ח).
- ז. בהדלקת הנרות תברך [17] 'להדליק נר של יום טוב וברכת' שהחיינו. ותניח פרי חדש לפניך בשעת הדלקת הנרות, או תלכש בגד חדש, ותכוון בברכת שהחיינו גם עליהם (מט"א סי' תקפ"א סנ"ד).
- ח. איש המתגורר לבד בחג ועושה קידוש לעצמו, לא יברך שהחיינו בהדלקת הנרות של יו"ט רק ברכה על הנרות, ומיד יקדש, וברכת שהחיינו של הקידוש עולה גם לנרות (מט"א סי' תקצ"ט ט"ו).
- ט. וכן אישה המתגוררת לבדה בחג ועושה קידוש לעצמה, לא תברך שהחיינו בהדלקת הנרות של יו"ט אלא בקידוש. ואם ברכה בהדלקת הנרות לא תברך שוב בקידוש [18]. אבל אם מוציאה נשים אחרות שלא הדליקו נרות, אף אם בירכה שהחיינו בהדלקת הנרות, מ"מ תברך שוב שהחיינו בקידוש להוציאן.
- י. בשעת ברכת שהחיינו בקידוש צריך שיהיה פרי חדש מונח לפניו או שיהא לבוש בבגד חדש וכוון גם עליהם. מרנא השבט הלוי זצ"ל היה מניח את הפרי בשעת הקידוש, והיה אוכלו רק לאחר אכילת המוציא [19].
- יא. אף אם אין לו פרי או בגד חדש בכל אופן יאמר שהחיינו (שו"ע סי' ת"ד ס"ב).
- יב. אכילת הסימנים בליל ב' - החתם סופר ותלמידיו זצ"ל נהגו לאכול שוב את הסימנים, וכך נהג מרנא השבט הלוי זצ"ל [20]. ובאלף המגן הביא בשם הרה"ק הבני יששכר זצ"ל דלא ראה מי שנהג כן.

יום טוב - הכנת לשבת

- א. הכנת המאכלים לשבת - אף שעשו עירוב תבשילין מ"מ צריך להזהר להקדים את הכנת המאכלים שיהיו מוכנים בעוד היום גדול, ולכל הפחות שהתבשיל יתבשל שליש בישולו מבעוד יום [21] (סי' תקכ"ז משנ"ב סק"ג).
- ב. הוצאת מאכלים מן ההקפאה ביום טוב לשבת - ראוי להוציא בזמן שיהא ראוי לאכילה מבעוד יום (שש"כ פ"י). ואם לא הוציא מותר (שו"ת מהרש"ג ח"א סי' א'-ו, ושעה"צ סי' תק"ג סק"ב).
- ג. עירוב תבשילין מתיר הדחת כלים ביו"ט לצורך שבת (שו"ע הרב סי' תק"ג ס"ג), וכן להציע את המיטות ולקפל בגדים לצורך שבת (שו"ת שבה"ל ח"ג סי' ס"ה וחד"ד סי' נ"א) [22].
- ד. אם קודם שבישיל את המאכלים לשבת נאכל או נאכד **התבשיל** (כגון דג), אפילו אם נשאר מהפת שהניח לשם העירוב, שוב אינו יכול לבשל ביו"ט או לאפות אא"כ נשאר לפחות כוית מהתבשיל. אבל אם נאכל או נאכד הפת יכול לבשל ואף לאפות לשבת (שו"ע סי' תקכ"ז סט"ז משנ"ב סקמ"ו).
- ה. אם הבית מלוכלך מאוד אפשר להקל ולשטוף במים וסבון את הריצפה המרוצפת, ולגרוף במגב גומי בלבד, אבל לא לנגב במטלית [23].
- ו. טבילה ביום טוב אחר הצהריים [24] (לכבוד שבת - מותר) [25].
- ז. הנוהגים שלא לטלטל בשבת יוכרו להוציא החפצים מבגדיהם בערב שבת.
- ח. בערב שבת ידליקו נרות בזמן הרגיל שמדליקין בכל ערב שבת קודש.
- ט. המדליק בכוסית ובתוכה נר ולאחר ההדלקה נשאר מתכת בתוך הכוסית, וכן בנרונים (נרות הימים) שרוצה להשליכם ולהניח במקומם החדשים, לכתחילה יוציא ע"י כלי כגון כף או מזלג, ומעיקר הדין יכול להוציא בידו [26].

בלילה בקל מותר להביא יין וכן מים מיו"ט לחבירו, רק שצריך להביאו בעוד יום גדול (דלא מוכח מילתא. דאפשר דצריך עדיין לצורך היום) וגם לא יביא כדרך שנושא בחול רק ישנה). להכניס למקרר יין או שתיה לצננו, אם יש צד שיטעם מזה ביו"ט הראשון או שיטעים לאחד הילדים מותר, דאינו הכנה, דליו"ט הראשון הוא עושה, וכן אם הבקבוק מונח בחוץ ורוצה לסדר את החדר לכבוד שבת מותר להניחו במקרר שהוא מקומו.

- [14] בשעת הדחק יש להתיר ע"פ החי' אדם (כלל קנ"ב ס"ו), ועיין שו"ת מהרש"ג ח"א סי' ס"א; ס"ב). ונראה לי שבנרות כיון שההכנה היא קלה ומזהירה אין את ההיתר של שעת הדחק, כנלענ"ד.
- [15] אם אין לו נר להדליק נרות ליו"ט או לבישול, יכול להעביר אש מנר שהודלק לעילוי נשמה (משנ"ב סי' קיד' סק"ו).
- [16] העיקר א' בהגהות שו"ע סי' תק"א מתיר.
- [17] מתי לברך בהדלקת נרות דיו"ט? האם כמו בשבת אחר הדלקת הנרות, או קודם הדלקת הנרות כמו בכל מצוה קודם עשייתה - רק שבשבת אי אפשר מפני שמקבלת שבת בברכתה? - בנו של הפרישה כ' בהקדמה בשם אמו לברך קודם הדלקת הנרות, אבל המג"א (סי' רס"ג סק"ב) כ' לברך אחר ההדלקה דלא חילקו חכמים בין שבת ליו"ט, וכן נקט השו"ע הרב (סק"ח). אבל הרבה אחרונים ס"ל לברך ביו"ט קודם הדלקת הנרות, וכן נקט המט"א (סי' תרכ"ה ס"ג). המנהג אצל מרנא השבט הלוי זצ"ל לברך ביו"ט שחל בימיות החול קודם הדלקת הנרות (הגש"פ-שבה"ל).
- [18] בספר ברכת הבית (שער מ"ה א' כ"ו) כתב שאשה המקדשת לעצמה תברך שהחיינו בשעת הקידוש. וכן מורים מו"ר הגרי"מ שטרן הגרמ"ש קליין והגרש"א שטרן שליט"א, וכן הוא בלוח א"י (להגרי"ט). ועיין בשו"ע סי' רס"ג סק"א ומשנ"ב סק"ג שמה שנהגו הנשים לברך שהחיינו בשעת הדלקת הנרות אין לזה יסוד ואין למחות בידם.
- [19] מחשש הפסק בין קידוש לסעודה. ויש נוהגים לאכול את הפירות מיד לאחר הקידוש כמו שכתב במט"א סי' ת"ר ועוד (מבית לוי).
- [20] וכן נהג מהר"ץ דושינסקי זצ"ל והאמרי סופר מערלוי זצ"ל (הליכות והנהגות מאמרי סופר עמוד ר"ז). ועיין אליה רבה סי' תקפ"ג סק"א שכתב דגם בלילה השני יעשה הסימנים. וכן כתב במחזיק ברכה. וכן כתב בעשרי תשובה. אבל באשל אברהם (בוטשאטש) סי' תקפ"ג כ' דלא לאכול בלילה השני. ועיין בס' דרכי חיים ושלוה אות תש"ז בהגהות אות ג'.
- [21] בשעת הדחק יש להקל סמוך לחשכה (ביאה"ל ד"ה ועל ידי עירוב).

- [22] עיין שו"ת שבת הלוי ח"ג סי' ס"ח שבמקשה דבמשנ"ב בסק"ג כתב כדעת הר"ן דעירוב תבשילין מהני רק לגבי הכנת צרכי הסעודה, ובס"י ש"ב סק"ז תם כדעת האליה רבה וכן נוטה דעת רע"א להתיר אף לקפל טלית וצ"ע. ובח"ד סי' נ"א פסק כדעת השו"ע הרב הנ"ל. ובדעת תורה סי' תקכ"ז ס"כ כתב דמהני עירוב תבשילין לגבי קיפול בגדים והצעת המיטה.
- [23] עיין שו"ע סי' של"ז ס"ג ש' שכ' שאין מדיחין את הקרקע אפילו הוא מרוצף, ובמשנ"ב שם סק"ז כ' וז"ל "והא דהתיר ב"ס" לעניין כיבוד ולא גזר כן, משום דכיבוד הוא יותר דבר נחוץ מזה"ד" עכ"ל. משמע שאם הכיבוד נחוץ אף הוא מותר. ובמב ספוג אם יש לחוש לסחיטה עיין שו"ע סי' ש"כ ס"י"ח לעניין ברזא דהוי כספוג שיש לו בית אחיזה דיש לגמגם בה, ובמשנ"ב שם סק"ה כ' שאם הולך לאיבוד אפשר להקל, ויש גם את דעת הראב"ד שהביא המשנ"ב שם בסקמ"ז שהיו שיש בית אחיזה הוי כצלוחית של מים. ועיין שש"כ פ' כ"ג ס"ו. שמעתי ממר"ד הגאון הגדול רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א.
- [24] טבילה במקוה ביום ב' דראש השנה קודם שבת - בשנת תשכ"א חל ראש השנה בימים חמישי ושישי, ביום ב' דר"ה, כשנכנס הרה"ק ב' אמרי חיים זצ"ל לביהמ"ד לתפילת קבלת שבת, פנה אל כמה אנשים ושאלם האם טבלו לכבוד ש"ק, ודיבר בשם זקנו הצמח צדיק זצ"ל בגודל מעלת טבילה במקוה קודם שבת קודש. ולמעשה לא הקפיד הרה"ק ב' אמרי חיים זצ"ל לטבול ביום ב' דר"ה שחל בעש"א אה"צ וכנראה רצה לרמוז את התכוונותו בטבילת הבקר לכבוד ש"ק שהרי בדרך כלל טרודה המחשבה בעניני דימא רבה ואריכא ואין הדעת נתונה לעניני שבת העומדת להכנס רק בערב (מאיר חיים ח"ב ע"מ ק' מובא בלוח דבר בעתו ששע"ח).
- [25] בעניין טבילה לכבוד שבת ביו"ט שחל בע"ש עיין באריכות בשו"ת מגדנות אליהו (ח"ג סי' ק"א), וזהו תוכ"ד: בתחילה מביא את המחלוקת מה מתיר העירוב תבשילין, שי' הגהות אשרי (פ"ב דביצה) שאסור לעשות ביו"ט שחל בער"ש עירובי תחומין ועירובי חצירות בלא עירוב תבשילין, אבל כשעשה עירוב תבשילין מותר. שי' הר"ן דעירוב תבשילין מתיר רק צרכי אכילה לבד. ובשו"ע הרב סי' תק"ג כתב דעירוב תבשילין מועיל אף להדחת כלים מיו"ט לשבת, דס"ל דהוי בכלל צרכי סעודה. ומסיים שם כמה צדידים להתיר - א. שהיא הכנה שאינה ניכרת דנראה כמקרי. ב. דהטבילה פועלת כבר ביום טוב גופא. ועיין עוד טעמים להתיר. דעת הגה"ק רבי ברוך מגורליץ זצ"ל להתיר, ודעת הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא זצ"ל לאסור (דברי יחזקאל). ועיין שו"ת אמרי יעקב ח"א סי' מ"ד אות ט' להתיר. וע"ע שו"ת קנה בשם ח"ג סי' כ"ד.

- [26] עיין רעק"א סי' תק"א סק"ז בהגהות שו"ע ד"ה שם בהא דמתיר. ושמעתי ממר"ד הגאון הגדול רבי י. מ. שטרן שליט"א ששייך גם בזמננו. ועיין עוד בשו"ת דבר יוסף להגאון רבי יוסף דוב פישר זצ"ל סי' מ"א שהאריך בזה.

שיעורי לימוד
בארבעת המינים בשילוב מצגת ייחודית להלכה למעשה
מפי הגאון המומחה
רבי אלטר אליהו מרמורשטיין שליט"א
לכוללים ולישיבות
ניתן להתקשר: 05331-44016

יצא לאור ע"י מכון "אוצר הלכות"
להארות והערות ניתן להתקשר בשעות הערב 053-3144016
או במייל A303570102@gmail.com וכן לקבלת העלון
ניתן לתרום לזיכוי הרבים דרך נדרים פלוס כולל והעבר נא